

دعا در قرآن

سید کمال حیدری

ترجمه

محمد علی سلطانی

انتشارات سخن، تهران

www.ketab.ir

سرشناسه	: حیدری، سیدکمال،
عنوان و نام پدیدآور	: دعا در قرآن/ سیدکمال حیدری؛ برگردان محمدعلی سلطانی.
مشخصات نشر	: تهران: سخن، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۵۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۶۸۷-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: دعا - جنبه‌های قرآنی
موضوع	: دعا
رده‌بندی کنگره	: BP۲۶۶/ج۹د۷ ۱۳۹۳
رده‌بندی دیویی	: ۲۹۷/۷۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۲۸۲۴۹

انتشارات سخن
آباد انقلاب، خیابان دانشگاه
خمس و صد و پنجاه و هشت، شماره ۴۸
فکس: ۶۶۴۰۰۵۲
www.sokhanpub.com
Email: info@sokhanpub.com

دعا در قرآن

نوشته

سیدکمال حیدری

ترجمه

محمدعلی سلطانی

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: مهارت

چاپ اول: ۱۳۹۳

تیراژ: ۱۶۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۲-۶۸۷-۴

تلفن تماس برای تحویل کتاب در منزل و محل کار
۶۶۹۵۳۸۰۵ ، ۶۶۹۵۳۸۰۴

فهرست مطالب

۱۳	مقدمه
۱۵	فصل نخست: معنا و حقیقت دعا
۱۵	معنای دعا
۱۶	ویژگی‌های دعا کننده
۱۸	صفات خواننده
۱۹	مفهوم خواسته
۲۲	ویژگی‌های خواسته
۲۲	نخست: حرام شرعی نباشد
۲۳	دوم: محال بودن تحقق آن به طور معمول
۲۳	سوم: پست و مرجوح نباشد
۲۳	حقیقت دعا
۲۶	اشراق
۲۶	اهمیت دعا
۲۹	اشراق و پرتوافکنی
۲۹	دعا و قرآن

۳۸	 سنت شریف و دعا
۴۲	 دعا و قرآن
۴۲	 آداب دعا
۴۲	 نخست: آداب قبل از خواندن قرآن
۴۳	 دوّم: دعا هنگام خواندن قرآن
۴۴	 سوّم: دعا بعد از خواندن قرآن
۴۵	 گواه و پند
۴۷	 تقدّم دعا بر سبک و رضا
۴۷	 ایراد تقدّم بر نسبت به بقضا
۵۰	 اخلاص در دعا
۵۱	 طلای خالص
۵۵	 مراتب اخلاص
۵۵	 اخلاص، شرط پذیرش اعمال عبادی
۵۶	 اشراق و روشنائی

۵۷	 فصل دوّم: شروط و آداب دعا
۵۷	 رکن نخست: معرفت خداوند متعال
۵۹	 رکن دوّم: بریدن از غیر خدا
۵۹	 رکن سوّم: نیک گمانی به خدا و خشنودی به موجود
۶۰	 رکن چهارم: فروتنی و خضوع در درگاه الهی
۶۰	 رکن پنجم: همگامی دعا با کردار
۶۱	 رکن ششم: روش های دعا
۶۱	 سطح نخست: روش آغاز دعا و شکل ظاهری آن

۶۳	سطح دوم: روش ارائه محتوایی و تصدیقی
۶۳	حقیقت خشوع
۶۴	شکل‌های قرآنی خشوع
۶۵	۱. خشوع قلبی
۶۵	۲. خشوع دیدگان
۶۵	۳. خشوع صداها
۶۶	۴. خشوع چهره‌ها
۶۸	خشوع ریا
۶۹	روشنایی
۶۹	رابطه بسم الله با
۷۰	بسم الله، فرهنگ قرآن
۷۱	پیوند دعا با درود بر محمد
۷۳	اهمیت آمین گفتن برای دعا
۷۴	پند و موعظه
۷۶	روشنایی و اشراق
۷۷	فصل سوم: ارزش و جایگاه دعا در زندگی اهل بیت
۷۸	روشنی و اشراق
۷۸	نیاز اهل بیت به دعا
۸۱	ادعای پناه‌نبردن اهل بیت به دعا به هنگام نیازمندی‌ها
۸۳	فایده دعا برای اهل بیت
۸۷	فایده دعا برای امام حجت ابن الحسن (عج) به طور خاص
۹۰	اشراق و روشنایی

فصل چهارم: ابزار استجابات دعا.....	۹۱
نتیجه فرعی.....	۹۶
تعقیبات.....	۹۷
روشنایی و اشراق.....	۹۸
فصل پنجم: گونه‌های استجابات دعا.....	۹۹
گونه نخست: آن است که دعا همان‌گونه که مطلوب است، تحقق پیدا می‌کند.....	۹۹
گونه دوم: آن است که دعا پدید می‌آید؛ اما به صورتی که دعاکننده توقع آن را نداشت.....	۹۹
گونه سوم: چیزی دیگر که دعاکننده نبود، تحقق پیدا می‌کند.....	۹۹
گونه چهارم: موضوعی که در دعا موصودش نبود، تحقق پیدا کرده است.....	۱۰۰
گونه پنجم: امر اخروی تحقق می‌یابد.....	۱۰۰
گونه ششم: پذیرش دعا به شکل اجرایی یا مادی نمود پیدا می‌کند.....	۱۰۱
گونه هفتم: استجابات دعا به صورت تحقق یافتن یا نداشتن آن که اکنون از آن بیم دارد.....	۱۰۱
نمونه‌هایی از استجابات دعا.....	۱۰۳
نمونه نخست: دعای پدر در حق فرزند و نفرین وی در حق فرزند.....	۱۰۴
اشراق.....	۱۱۳
نمونه دوم: نفرین ستمدیده بر ستمگر و دعای وی به یاری‌کننده‌اش.....	۱۱۳
نمونه سوم: دعای مؤمن درباره برادر مؤمنش که به او نیکی کرده و نفرین بر او نکرده.....	۱۱۵
می‌توانست کمک کند و با آنکه می‌توانست، کمک نکرد.....	۱۱۵
اشراق.....	۱۱۹
دعاهای مستجاب دیگر.....	۱۱۹
نخست: دعای امام عادل برای مردمش.....	۱۱۹

دوم: دعای مریض به طور عموم و به ویژه برای عیادت‌کننده‌اش	۱۲۰
سوم: دعای مبارز در راه خدا	۱۲۰
چهارم: دعای حاجی و زائر عمره تا زمان برگشت	۱۲۰
پنجم: دعای روزه‌دار تا زمان افطار	۱۲۰
ششم: دعای کودکان قبل از آلودگی به گناه	۱۲۱
دعای درست غیر مستجاب	۱۲۱
هفتم: دعای ای چیزهای ناممکن	۱۲۲
دوم: دعای ستم‌دهی که خود ستمگر است	۱۲۳
سوم: دعای برای قطع رحم	۱۲۳
چهارم: دعای بدوین	۱۲۳
اشراق	۱۲۴

فصل ششم: گناهان مانع دعا

معنای ذنب	۱۲۵
گناه در فلسفه کمالات الهی	۱۲۶
نیت بد	۱۲۷
بدرستی	۱۲۸
دورویی با برادران	۱۲۹
ترک تصدیق اجابت دعا	۱۳۱
بهره‌مندی از ناحیه اصرار در دعا	۱۳۳
تأخیر نمازهای واجب	۱۳۴
تقرب به خدا با نیکی و صدقه	۱۳۵
فحش و بددهنی	۱۳۶
.....	۱۳۸

۱۳۹	اشراق
۱۴۱	فصل هفتم: رابطه بین دعا و قانون حتمی علیت
۱۴۱	وجه نخست
۱۴۲	وجه دوم
۱۴۳	وجه سوم
۱۴۵	وجه چهارم
۱۴۶	رابطه دعا و بداء
۱۴۷	بداء
۱۵۰	خوبی وقوع بداء
۱۵۱	پاسخ تحلیلی این مسائل
۱۵۲	اشراق
۱۵۳	فصل هشتم: اهمیت دعای مأثور
۱۵۵	دعا کلید همه عالم
۱۵۶	اهمیت دعا در زمان آسایش
۱۶۰	اشراق
۱۶۰	مناسبت مضمون دعا با کمالات دعا کننده
۱۶۳	اشراق
۱۶۴	برترین وقت‌های دعا
۱۶۴	اول: دعا به هنگام شنیدن صدای اذان
۱۶۶	دوم: دعا بین اذان و اقامه
۱۶۹	سوم: دعا در قنوت نماز

۱۷۰	چهارم: دعا بعد از نمازهای پنج‌گانه
۱۷۳	آموزه‌های رسول خدا به من
۱۷۴	پنجم: وقت غروب خورشید
۱۷۵	ششم: دعا در ساعت‌های پایانی روز جمعه
۱۷۶	هفتم: دعا از سحر تا طلوع آفتاب
۱۷۸	هشت: شب قدر
۱۷۹	عافیت چیست؟
۱۷۹	تکمیل: تکمیل و اتمامی نیاز دارد. این تکمیل چیست؟
۱۸۱	دعا در وقت دعا؟
۱۸۳	برترین مکان‌های دعا
۱۸۵	بحثی گذرا از مکان‌های دعا
۱۸۵	نخست: مسجد نبوی به خصوص و موضعی شریفه به طور خاص
۱۸۶	دوم: مسجد کوفه
۱۸۷	سوم: مسجد الاقصی
۱۸۸	چهارم: همه مساجد، خانه‌های خدا بر روی زمین
۱۸۸	پنجم: مسجد سهله
۱۸۹	ششم: همه بارگاه‌ها و مرقد‌های مشرفه معصومان
۱۹۰	هفتم: مشعر الحرام
۱۹۰	هشتم: مسجد خیف
۱۹۱	نهم: مسجد برائنا
۱۹۲	دهم: مسجد قبا
۱۹۳	یازدهم: مسجد غدیر
۱۹۳	ویژگی‌های مکان‌های اصلی و ثانوی

۱۹۳	نخست: مسجد الحرام
۱۹۵	دوم: حرم امام حسین ۷
۱۹۷	سوم: عرصات عرفه
۲۰۰	هویت تسبیح، ستایش، تهلیل و تکبیر
۲۰۱	هویت این تعقیبات چیست؟
۲۰۷	شرا خوش قرجام
۲۰۸	عبادت به دن دعا
۲۰۸	دعای دیگران
۲۱۱	پایان: دعا‌های رحمت
۲۱۱	دعای نخست: ویژه نمازی چپ
۲۱۲	دعای دوم: برای ماه رجب و روزه نازها
۲۱۴	دعای سوم: برای خواسته‌های دنیا و آخرت
۲۱۷	کتابنامه

نمایه

۲۲۳	آیات
۲۲۹	روایات
۲۴۶	اعلام
۲۵۰	مکان‌ها
۲۵۲	کتاب‌ها

مقدمه

دعا در معارف اسلامی و آموزه‌های قرآنی و تعالیم معصومان(ع) از جایگاهی بس بلند و مکانتی رفیع برخوردار است. رسول الله(ص) فرمودند:

«الماء من العباد، و لایهک مع الدعا أحد»
دعا از عبادت است و هر آنکه با دعا همراه باشد هلاک نمی‌شود.

در معارف دینی «دعا» و پیوند با خالق یکتا و راز دل‌گشودن با خداوند سبحان بسیار سنخ است. در آموزه‌های دینی، «دعا» گاه گرامی‌ترین در پیشگاه خداوند تلقی شده است و دیگر گاه نصف تمامت اعمال شایسته و نیک. سرانجام از دعا با عنوان «سلاح سامیران» یاد شده و بر انس و همراهی با دعا فراوان تأکید شده است. «دعا» پیوند بنده با خداوند است که خداوند سبحان بدان دستور می‌دهند و تأکید می‌کنند که بنده آن چو راز دل بگشایند و با معبود خویش راز دل بگویند، خداوند از هر کسی بدان‌ها نزدیک‌تر است و پاسخ خواهد گفت. «دعا» سرشار از آثار اخروی و دنیوی است و تأکید کنیم که ابتدا «دنیوی» و آن‌گاه «اخروی».

حضرت آیت‌الله سیدکمال حیدری با توجه به جایگاه «دعا» در معارف دینی و نقش گرانقدر آن در «حیات دنیوی»، «فرجام زندگی»، «حقیقت دعا، آثار دنیوی و اخروی و اشرافات ربانی آن را به بحث نهاده‌اند و نویسنده‌اند نشان دهند که از نگاه آموزه‌های دینی «دعا»، پیشتر و بیشتر از هر چیزی «پیوند انس با خدا» و دست‌یابی به آرامش و معرفتی والا در همین دنیاست و آن‌گاه به آخرت. «مؤسسه الامام الجواد للفکر و الثقافة» از محقق ارجمند جناب آقای سلطانی سپاسگزار است که کتاب را با سلامت به فارسی بازگرداندند و نیز از مدیر آگاه و ارجمند «انتشارات سخن» که این کتاب را در مجموعه «دانشی‌های قرآنی» به نشر سپرده‌اند، از خداوند سبحان برای همگان بهره‌وری از معارف الهی را خواستاریم.